

Sirküler No: 2025-11

KONU: İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulmasına İlişkin Tebliğ Hk.

14 Şubat 2024 tarih 32813 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ” ile Türk Ticaret Kanunu’na göre tutulması gereken aşağıdaki defterlerin 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren elektronik ortamda tutulabilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan ticari defterleri elektronik ortamda tutmakla yükümlü olan ticaret şirketlerinin belirlenmesi, bu defterlerin elektronik ortamda oluşturulması, tutulması, saklanması ve ibrazı ile bu işlemlerin gerçekleştirileceği Sistemin işleyişine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla yayımlanan Tebliğ pay defteri, yönetim kurulu karar defteri, müdürler kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterini kapsamaktadır.

1 Temmuz 2025 tarihinde yürürlüğe girecek olan söz konusu Tebliğde yer alan açıklamalar aşağıdaki gibidir.

Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması

Aşağıda sayılan şirketler söz konusu Tebliğ uyarınca defterlerini elektronik ortamda tutmakla yükümlüdür:

- o 1/1/2026 tarihinden itibaren kuruluşu ticaret siciline tescil edilen şirketler,
- o 15/11/2012 tarihli ve 28468 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğin 5 inci

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçelekler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63

maddesinin birinci fıkrasında sayılan anonim şirketler. (Bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri, varlık yönetim şirketleri, sigorta şirketleri, anonim şirket şeklinde kurulan holdingler, döviz büfesi işleten şirketler, umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler, tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri, ürün ihtisas borsası şirketleri, bağımsız denetim şirketleri, gözetim şirketleri, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketler ile serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketler)

Birinci fıkra kapsamında yer almayan şirketler ihtiyari olarak bu Tebliğ kapsamındaki defterlerini elektronik ortamda tutabilir. Bu durumda defterlerin tamamı elektronik ortamda tutulur.

Bu Tebliğ hükümleri uyarınca defterlerini elektronik ortamda tutmaya başlayan şirketler, her ne sebeple olursa olsun söz konusu defterlerini yeniden fiziki ortamda tutamaz.

Şirketlerin, bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tuttukları defterler geçerli kanuni defterler olarak kabul edilecektir.

Elektronik ortamda tutulan defterler için açılış ve kapanış onayı aranmaz.

Başvuru Ve Defterlerin Oluşturulması

Kuruluşundan itibaren defterlerini elektronik ortamda tutacak şirketlerde defterler, şirketin ticaret siciline tescili ile birlikte eş zamanlı olarak Sistemde oluşturularak aktif hale getirilir.

Fiziki olarak defter tutmakta iken elektronik ortamda defter tutma yükümlülüğü kapsamına giren şirketler, yükümlülüğün doğduğu tarihten itibaren en geç iki ay içinde Tebliğ'in ekinde yer alan Ek-1'deki örneğe uygun düzenlenen bir kararla birlikte notere başvurarak fiziki defterlerin kapanış onayını yaptırır.

Defterlerini ihtiyari olarak elektronik ortamda tutmak isteyen şirketler Ek-1'deki örneğe uygun düzenlenen bir kararla, kararın alındığı hesap dönemi içinde notere başvurarak fiziki defterlerin kapanış onayını yaptırır. Kapanış onayının ilgili hesap dönemi içinde yaptırılmaması halinde, sonraki hesap dönemlerinde elektronik deftere

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçelievler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63

geçiş amacıyla kapanış onayının yaptırılabilmesi ancak aynı hesap döneminde alınacak yeni bir kararla mümkün olur.

Kapanış onayında noter, kapanışın elektronik deftere geçiş amacıyla yapıldığı bilgisiyyle işlemin yapıldığı tarih ve sayıyı fiziki deftere şerh olarak işler. Kullanıcı bilgileri ile defter kapanış bilgilerinin noter tarafından Sisteme tanımlanmasıyla birlikte defterler Sistemde oluşturularak aktif hale getirilir.

Sistem Kullanıcısı

Sistemde oluşturulan defterler üzerinde işlem yapma yetkisi, şirket yönetim organı veya yönetici ortaklar tarafından yönetim organı üyeleri, yönetici ortaklar veya üçüncü kişiler arasından belirlenecek sistem kullanıcılarına aittir. Sistem kullanıcıları olarak birden fazla kişi belirlenebilir.

Sistem kullanıcıları, şirketin kuruluşunda Tebliğ'in ekindeki (Ek-2'deki) örneğe uygun olarak fiziki ortamda hazırlanan veya MERSİS üzerinden elektronik ortamda oluşturulan ve şirket sözleşmesinde belirlenen yönetim organı üyeleri veya yönetici ortakların tamamı tarafından onaylanan bir formla belirlenir. Kullanıcı MERSİS'e tanımlanır ve form fiziki ortamda oluşturulmuşsa şirketin kuruluşunu tescil edecek ticaret sicili müdürlüğüne kuruluş belgeleri arasında verilir. Defterler, şirketin tescili ile birlikte Kullanıcının erişimine açılır. Şirketin kuruluşundan sonra, defterlerini elektronik ortamda tutmaya başlayan şirketlerde Kullanıcı 9 uncu maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılacak işlemler sırasında Sisteme tanımlanır.

Sistemde kayıtlı Kullanıcı ile ilgili yapılacak değişiklikler için Ek-2'deki örneğe uygun olarak hazırlanan bir formla notere veya ticaret sicili müdürlüğüne başvurulur. Bu durumda Kullanıcı bilgisi noter veya ticaret sicili müdürlüğü tarafından Sisteme tanımlanır. Kullanıcı ile ilgili yapılacak değişiklikler Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda da yapılabilir.

Şirkete yönetim kayyımı atanması durumunda Sistemi kullanma yetkisi kayyımına aittir. Kayyım bu yetkisini devredebilir. Kayyımın veya yetki devri yapıldığı hallerde kayyım tarafından belirlenen Kullanıcının Sisteme tanımlanması hususunda üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

Şirketler, Kullanıcının Sistem üzerindeki işlemlerini düzenli olarak kontrol etmek ve yetkisiz işlemleri önlemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçeleevler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63

Elektronik defterlerin muhafazası ve bunlara erişim

Sistem üzerinde oluşturulan defterler şirketlerin kullanımına hazır halde elektronik defter dosyası formatında Bakanlığın bilgi sisteminde muhafaza edilir. Bakanlık elektronik defter dosyalarının güvenli bir şekilde saklanmasını, gizliliğini, değişmezliğini, erişilebilirliğini ve bütünlüğünü, Kullanıcı denetiminin şifre ve diğer güvenlik mekanizmaları ile elektronik ortamda gerçekleştirilmesini, her işleme ait logların kayıt altına alınmasını sağlamakla yükümlüdür.

Bakanlık, belirlenecek format, içerik ve standartlarda olmak üzere Sistemden elektronik defter dosyasının indirilmesine imkan sağlar ve elektronik defter dosyalarının elektronik ortamda görüntülenme, doğrulanma, sorgulanmasını sağlayacak teknik geliştirme ve uygulamaları yapar.

Defterlerde yer alan kayıtlara ancak şirket tarafından yetkilendirilmiş kişilerce erişim sağlanabilir. İlgili kanunlar uyarınca yetkili kılınmış mercilerin bu kayıtlara erişim yetkileri saklıdır.

Sistemde kullanıcı tarafından yapılacak kayıtlar

Sistemde, Kullanıcı tarafından gerçekleştirilen tüm işlemler kayıt tarihlerine göre üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde kayıt altında tutulur.

Elektronik ortamda yapılan işlemlerin tespit ve tevsikinde Sistemde yer alan kayıtlar esas alınır.

Defterlere kayda dayanak fiziki karar tutanakları ve ilgili diğer belgelerin istenildiğinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilmesi zorunludur.

Kayıt sırasında yapılan maddi hatalar, Kullanıcı tarafından düzeltilir ve düzeltmenin maddi hata nedeniyle yapıldığı Sistemde ilgili alanda belirtilir.

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçeleevler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63

Defterlerin incelenmesi ve ibrazı

Bu Tebliğ kapsamında elektronik ortamda tutulan defterlerin incelenmesinde ve ibrazında Sistemden indirilen ve doğrulanabilen elektronik defter dosyası esas alınır.

Defterde yer alan kayıt veya kararların ibraz edilmesinin gerektiği hallerde, Kullanıcı Sistem üzerinden kayıt veya kararın doğrulanabilen bir nüshasını oluşturabilir. Bu şekilde oluşturulan ve doğrulama yöntemleriyle muhataplar tarafından Sistem üzerinden teyit edilebilen kayıt veya kararların aslına uygun olduğu kabul edilir.

Sistem üzerinde oluşturulan defterlerin incelemeye sunulması veya yetkili makamlara ibrazına ilişkin sorumluluk şirkete aittir.

Söz konusu tebliğe aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

[İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ](#)

Not: Sirkülerde yer alan yorum ve açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup, Realite YMM A.Ş.'ye içerikten kaynaklanan veya içeriğe ilişkin ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçelievler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63